

UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI
W OLSZTYNIE

Instytut Literaturoznawstwa /
L'Université de Warmie et Mazurie à Olsztyn
et l'Institut des études littéraires

L'Université Jean Moulin – Lyon 3 /Equipe de MARGE
l'ENS de Lyon / Le CERCC

we współpracy
z Biblioteką Diderota w Lyonie /
avec le concours
de la Bibliothèque Diderot de Lyon

oraz / et
Komisją Emigrantologii Słowian
Międzynarodowego Komitetu Słowistów /
avec le concours
de la Commission d'émigration slave
du Comité international des slavistes

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa / II Colloque international

**(E)MIGRACJA – PAMIĘĆ KULTUROWA –
TOŻSAMOŚĆ KULTUROWA /
(É)MIGRATIONS – LA MEMOIRE CULTURELLE –
IDENTITE CULTURELLE**

Program konferencji / Programme du colloque

Olsztyn – Lyon, 21-22 października 2024 r. /
Olsztyn - Lyon, les 21-22 octobre 2024

Lyon, 21 października 2024 r. / Journée du 21 octobre 2024 à Lyon

KONFERENCJA STACJONARNA / CONFÉRENCE SUR PLACE

Siedziba Biblioteki Diderota w Lyonie /
Siège de la Bibliothèque Diderot de Lyon, salle des réunions
(Site Descartes 5 parvis René Descartes)

KONFERENCJA ONLINE ZOOM / CONFÉRENCE ZOOM EN LIGNE

Join Zoom Meeting:

<https://us02web.zoom.us/j/6838849510?pwd=dUFYMOI0eVFqeEZ2Vy82VE13SmpwZz09>

8.30-9.00 Rejestracja uczestników konferencji / 8h30-9h Inscription des participants à la conférence

8h50-9h00 Logowanie uczestników konferencji na platformie / Connecter les participants à la conférence sur la plateforme

9.00-9.30 Uroczyste otwarcie konferencji / 9h00-9h30 Cérémonie d'ouverture du colloque

prof. Svetlana Garziano, Université Jean Moulin – Lyon 3 (sekretarz Komitetu

Organizacyjnego / secrétaire générale du comité d'organisation du colloque) / MARGE

prof. Renata Zajac, directrice du département d'études slaves à l'Université Jean Moulin Lyon 3

prof. Gayaneh Armaganian, directrice du département d'études slaves à ENS de Lyon / CERCC

prof. dr hab. Iwona Anna Ndiaye, Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego, sekretarz Komisji Emigrantologii Słowian Międzynarodowego Komitetu Sławistów / Présidente du comité d'organisation, secrétaire générale de la Commission sur l'émigration slave du Comité international des slavistes (**online Zoom / sur Zoom**)

dr hab. Ewa Kujawska-Lis, **prof. UWM**, Dyrektor Instytutu Literaturoznawstwa UWM / Directrice de l'Institut d'études littéraires (**online Zoom / sur Zoom**)

9.30-10.00 Przerwa kawowa / 9h30-10h00 Pause-café

10.00-12.00 Sekcja francuska: Tłumaczenie i literatura na emigracji / 10h-12h00 Section en français : La traduction et la littérature en exil

(Moderator / Modératrice: Svetlana Garziano)

prof. Arlete Cavaliere (Université de São Paulo, Brazylia / Brésil) : *Vladimir Sorókin et la traduction comme critique*

dr Anastasia Aksenova (Université Jean Moulin – Lyon 3, Francja / France) : *La littérature de voyage russe en Égypte au XIXe siècle: un aspect de l'identité culturelle et de l'assimilation dans les récits des voyageurs*

prof. Tatiana Victoroff (Université de Strasbourg, Francja / France) : *Au-delà de la traduction, être ambassadeur des cultures : Boris de Schloezer, traducteur de Proust et de Tolstoï*

mgr Valentine Meyer (Université de Strasbourg): *La traduction russe de l'Anabase de Saint-John Perse par Adamovitch et Ivanoff (1926) : voyage dans la langue*

dr hab. Ewa Kalinowska (Uniwersytet Warszawski, Polska / Pologne), *Le chant commun impossible dans Silence du chœur de Mohamed Mbougar Sarr (online Zoom / sur Zoom)*

dr hab. Bara Ndiaye (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska / Pologne), *Sujet à préciser (online Zoom / sur Zoom)*

12.00-12.30 Dyskusja / 12h00-12h30 Discussion

12.30-14.00 Przerwa na obiad / 12h30-14h00 Déjeuner

14.00-14.30 Présentation en français du nouveau livre de Mme le Prof. Arlete Cavaliere (Université de São Paulo, Brazilia / Brésil) *Teatro russo: percurso para um estudo da paródia e do grotesco* (São Paulo : Editora 34, 2024, 384 p.)

14.30-16.30 Okrągły stół w języku rosyjskim / 14h30-16h30 Table ronde en russe: «Переводы и чужая речь в поэтике эмиграции» (Moderator / Modératrice: Gayaneh Armaganian)

prof. Evgeny Ponomarev (Ruhr Universität Bochum, Niemcy / Allemagne): *Переводы на европейские языки и статус писателя эмигранта: От первой к третьей волне*

prof. Gayaneh Armaganian (ENS de Lyon, Francja / France) : *По поводу книги Е. Эткинда « Un Art en crise. Essai de poétique de la traduction poétique » (Lausanne: l'Âge d'homme, 1982)*

prof. Anna Foscolo (Université Jean Moulin – Lyon3, Francja / France): *De l'intertexte proustien dans les œuvres d'Ivan Bounine à la lumière de la médiation de Galina Kouznetsova*

prof. Svetlana Garziano (Université Jean Moulin – Lyon3, Francja / France): *Переводы с французского языка на русский язык в литературе первой волны эмиграции*

prof. Elda Garetto (Université de Milan, Włochy / Italie) : *В рамках исследований о распространении русской эмигрантской литературы в Италии особый интерес представляют некоторые случаи автоперевода. Наиболее значительные из них касаются двух писателей и переводчиков: Осипа Фелина и Лиу Неановой.*

Viktor Dimitriev (Sorbonne Université / FMSH) : *Николай Оцун между Францией и Италией (1940–1950-е годы)*

16.30-17.00 Dyskusja i podsumowanie / 16h30-17h00 Discussion sur zoom et en présentiel, avec la participation du Prof. Dimitri Segal, du Prof. Nina Segal-Rudnik, d'Arlete Cavaliere, de Tatiana Victoroff et de Valentine Meyer, clôture de la table ronde et de la première journée du colloque à Lyon par Svetlana Garziano et Gayaneh Armaganian.

Olsztyn, 21 października 2024 r. / les 21 octobre 2024 à Olsztyn

KONFERENCJA STACJONARNA / CONFÉRENCE SUR PLACE

Siedziba Wydziału Humanistycznego UWM w Olsztynie
(Olsztyn, ul. K. Obitza 1, Sala posiedzeń im. A. Bartoszewicza 108 A /
Siège de la Faculté des Sciences Humaines, UWM à Olsztyn,
ul. K. Obitza 1, Salle de réunion A. Bartoszewicza 108 A)

KONFERENCJA ONLINE ZOOM / CONFÉRENCE ZOOM EN LIGNE

Join Zoom Meeting:

<https://us02web.zoom.us/j/6838849510?pwd=dUFYMOI0eVFqEzZVY82VE13SmpwZz09>

Meeting ID: , Passcode:

8.30-9.00 Rejestracja uczestników konferencji / 8h30-9h00 Inscription des participants à la conférence

8.50 Logowanie uczestników konferencji na platformie / 8h50 Connecter les participants à la conférence sur la plateforme

9.00-9.30 Uroczyste otwarcie konferencji / 9h-9h30 Cérémonie d'ouverture du colloque

prof. Svetlana Garziano, Université Jean Moulin – Lyon 3 (sekretarz Komitetu Organizacyjnego / secrétaire générale du comité d'organisation du colloque) (**online Zoom / sur Zoom**)

prof. Renata Zajac, directrice du département d'études slaves à l'Université Jean Moulin Lyon 3 (**online Zoom / sur Zoom**)

prof. Gayaneh Armaganian, directrice du département d'études slaves à ENS de Lyon (**online Zoom / sur Zoom**)

prof. dr hab. Iwona Anna Ndiaye, Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego, sekretarz Komisji Emigrantologii Słowian Międzynarodowego Komitetu Sławistów / Présidente du comité d'organisation, secrétaire générale de la Commission sur l'émigration slave du Comité international des slavistes

dr hab. Ewa Kujawska-Lis, prof. UWM, Dyrektor Instytutu Literaturoznawstwa UWM / Directrice de l'Institut d'études littéraires

9.30-11.10 Panel I / 9h30-11h10 Section I

(Moderator / Modératrice: Katarzyna Drozd-Urbańska)

dr Katarzyna Drozd-Urbańska (Uniwersytet Warszawski, Polska / Pologne), *Rzeczywistość radziecka i jej wspomnienie w powieści Alhierda Bacharewicza „Chłopczyk i śnieg”*

dr Victor Khalipov (Uniwersytet Kłajpedzki, Litwa / Lituanie), *Emigracja literacka w świetle amerykańskich badań statystycznych: granice, pojęcia, stereotypy etniczne i paradoksy (Polska, Białoruś, Litwa)*

dr Krzysztof Feruga (Uniwersytet Bielsko-Bialski, Polska / Pologne), *Migracje Chorwatów i ich wpływ na własną tożsamość językową i kulturową*

dr Iwona Filipczak (Uniwersytet Zielonogórski, Polska / Pologne), *Metaphors of immigrant identity in selected South Asian American novels*

dr Bernadetta Matuszak-Loose (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska / Pologne), *Hybrydowa tożsamość czy słowacko-szwajcarskie mariaże? O twórczości Ireny Brežnej w kontekście dyskursu emigracyjnego w Szwajcarii*

11.10-11.30 Dyskusja / 11h10-11h30 Discussion

11.30-11.50 Przerwa / 11h30-11h50 Pause

11.50-13.10 Panel II / 11h50-13h10 Section II
(Moderator / Modérateur: Michał Kopczyk)

dr hab. Michał Kopczyk, prof. UBB (Uniwersytet Bielsko-Bialski, Polska / Pologne), *Geometria wygnania. O „Zagubionym w przekładzie” Ewy Hoffman*

dr Izabella Siemianowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska / Pologne), *Michail Heller (pseudonim Antoni Kruczek) w kontaktach z Polakami i paryską „Kulturą”*

mgr Marta Agnieszka Tiutiunyk (Uniwersytet Bielsko-Bialski, Polska / Pologne), *Uchodźczyńie i emigrantki – kreacje kobiet w prozie Danuty Mostwin*

dr Mateusz Żyła (Uniwersytet Bielsko-Bialski), *„Nie pytajcie jak było (w Ameryce)”... Emigracja a polska muzyka popularna? Тropy – szkice – rozpoznania*

13.10-13.30 Dyskusja / 13h10-13h30 Discussion

13.30-14.30 Przerwa na obiad / 13h30-14h30 Déjeuner

14.30-16.30 Okrągły stół w języku rosyjskim / 14h30-16h30 Table ronde en russe:
«Переводы и чужая речь в поэтике эмиграции» (online Zoom / sur Zoom)
(Moderator / Modératrice: Gayaneh Armaganian)

prof. Evgeny Ponomarev (Ruhr Universität Bochum, Niemcy / Allemagne): *Переводы на европейские языки и статус писателя эмигранта: От первой к третьей волне* (online Zoom / sur Zoom)

prof. Gayaneh Armaganian (ENS de Lyon, Francja / France) : *По поводу книги Е. Эткунда « Un Art en crise. Essai de poétique de la traduction poétique » (Lausanne: l'Âge d'homme, 1982)* (online Zoom / sur Zoom)

prof. Anna Foscolo (Université Jean Moulin – Lyon3, Francja / France): *De l'intertexte proustien dans les œuvres d'Ivan Bounine à la lumière de la médiation de Galina Kouznetsova* (online Zoom / sur Zoom)

prof. Svetlana Garziano (Université Jean Moulin – Lyon3, Francja / France): *Переводы с французского языка на русский язык в литературе первой волны эмиграции* (online Zoom / sur Zoom)

prof. Elda Garetto (Université de Milan, Włochy / Italie): *В рамках исследований о распространении русской эмигрантской литературы в Италии особый интерес представляют некоторые случаи автоперевода. Наиболее значительные из них касаются двух писателей и переводчиков: Осипа Фелина и Лии Неановой.* (online Zoom / sur Zoom)

Viktor Dimitriev (Sorbonne Université / FMSH): *Николай Оцун между Францией и Италией (1940–1950-е годы)* (online Zoom / sur Zoom)

16.30-17.00 Dyskusja i podsumowanie / 16h30-17h00 Discussion sur zoom et en présentiel, avec la participation du Prof. Dimitri Segal, du Prof. Nina Segal-Rudnik, d'Arlete Cavaliere, de Tatiana Victoroff et de Valentine Meyer, clôture de la table ronde et de la première journée du colloque à Lyon par Svetlana Garziano et Gayaneh Armaganian.

17.00-17.30 Otwarcie wystaw / 17h00-17h30 Vernissage de l'exposition

„Iwan Bunin w Polsce” (Iwona Anna Ndiaye, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska / Pologne)

„Надежда Тэффи. «Единственная дама литературного Парижа...» (по страницам «Иллюстрированной России») (Юлия Сильвестр, Русская школа-студия «Авангард»-Лион, Francja / France)

17.30-18.00 Koncert pieśni szkockich (Hill Trevor) / 17h30-18h00 Concert de chants écossais (Hill Trevor)

18.00 Bankiet w stylu angielskim / Cocktail à l'anglaise 18.00

Olsztyn, 22 października 2024 r. / les 22 octobre 2024 à Olsztyn

KONFERENCJA STACJONARNA / CONFÉRENCE SUR PLACE

Siedziba Wydziału Humanistycznego UWM w Olsztynie
(Olsztyn, ul. K. Obizta 1, Sala posiedzeń im. A. Bartoszewicza 108 A /
Siège de la Faculté des Sciences Humaines, UWM à Olsztyn,
ul. K. Obizta 1, Salle de réunion A. Bartoszewicza 108 A)

KONFERENCJA ONLINE ZOOM / CONFÉRENCE ZOOM EN LIGNE

Join Zoom Meeting:

<https://us02web.zoom.us/j/6838849510?pwd=dUFYMOI0eVFqEz2Vy82VE13SmpwZz09>

Meeting ID: _____, Passcode: _____

8.50 Logowanie uczestników konferencji na platformie / 8h50 Connecter les participants à la conférence sur la plateforme

9.00-10.30 Wykłady plenarne / 9h00-10h30 Conférences plénières

(Moderator / Modératrice: Iwona Anna Ndiaye)

prof. dr hab. Lucjan Suchanek (Przewodniczący Komisji Emigrantologii Słowian Międzynarodowego Komitetu Slawistów, profesor emeritus, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Polska / Pologne) / Président de la Commission sur l'émigration slave du Comité international des slavistes, professeur émérite, Université Jagellonne de Cracovie, Pologne), *Сложные проблемы культурной идентичности и культурной памяти. На примере Юрия Дружникова (online Zoom / sur Zoom)*

prof. Evgeny Ponomarev (Ruhr Universität Bochum, Niemcy / Allemagne), *Литература русской эмиграции XX века как единый литературный процесс: От первой к третьей волне. План комплексного исследования*

dr hab. Reinhold Utri (Uniwersytet Warszawski, Polska / Pologne), *Culture of remembrance and cultural-linguistic identity of the Danube Swabians – before and after the emigration of this German minority in south-eastern Europe*

10.30-10.50 Dyskusja / 10h30-10h50 Discussion

10.50-11.20 Przerwa / 10h50-11h20 Pause

11.20-12.20 Panel II / 11h20-12h20 Section II (s. 105)

(Moderator / Modératrice: Joanna Graca)

dr Joanna Graca, prof. AT (Akademia Tarnowska), *Twórczość niemieckojęzycznych pisarzy z tłem migracyjnym na przykładzie powieści Fatmy Aydemir „Dżiny”* (online Zoom / sur Zoom)

dr Radosław Supranowicz (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska / Pologne), *„Ja, proszę Pana, pochodzę z Podola”. Przemieszczenia ludnościowe i nowe polskie ziemie na zachodzie i północy w zwierciadle „Tygodnika Powszechnego” z lat 1945–1949*

dr Renata Trejanowska-Supranowicz (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska / Pologne), *Obrazy wewnętrznej emigracji na podstawie wybranej twórczości Friedricha Recka-Malleczewena*

12.20-12.40 Dyskusja / 12h20-12h40 Discussion

12.40-13.00 Prezentacja projektu edukacyjnego / 12h40-13.00 Présentation du projet pédagogique

Проект «Мир в движении – (не)человеческая мобильность. Вокруг феномена миграции» (mgr Joanna Olechno-Wasiluk, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Polska / Pologne)

13.00-14.00 Przerwa na obiad / 13h00-14h00 Déjeuner

14.00-16.00 Panel III / 14h00-16h00 / Section III

(Moderator / Modératrice: Joanna Mianowska)

prof. dr hab. Joanna Mianowska (profesor emeritus, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Polska / Pologne), *Исповедальность детей русской эмиграции (большевизм, «конечные истины»)*

prof. dr hab. Maria Cymborska-Leboda (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska / Pologne), *„Réalise la sainteté”: Борис Поплавский – „Числа” – дискурс о личности*

dr Nel Bielniak (Uniwersytet Zielonogórski, Polska / Pologne), *Berlińskie realia lat 1920. W prozie Niny Pietrowskiej*

dr Patryk Witczak (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Polska / Pologne), *Образ больницы в прозе Василия Яновского*

dr Marcin Ziomek (Uniwersytet Jagielloński; Uniwersytet Bielsko-Bialski), *Literatura na wygnaniu. Fiodor Stiepun o literaturze emigracyjnej*

dr Jadwiga Gracla (Uniwersytet Warszawski, Polska / Pologne), *Strategie zapamiętywania w dramaturgii emigrantów pierwszej fali*

16.00-16.20 Dyskusja / 16h00-16h20 Discussion

16.20-16.40 Przerwa / 16h20-16h40 Pause

16.40-18.20 Panel IV/ 16h40-18h20 / Section IV
(Moderator / Modératrice: Galina Nefagina)

dr hab. Anna Kościółek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska / Pologne), *Венеция в эмигрантской топонимии Александра Герцена (online Zoom / sur Zoom)*

prof. dr hab. Galina Nefagina (Pomorski Uniwersytety w Słupsku, Polska / Pologne), *Поэтика комического в рассказах эмигранта второй волны Виктора Морта*

prof. dr hab. Liudmyla Shvchenko (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polska / Pologne), *Память о тоталитарной России в экзистенциальной прозе Бориса Хазанова («Взгляни на иероглиф», «Зов родины»)*

dr Olga Letka-Spychała, *Sujet à préciser*

dr hab. Jolanta Brzykcy, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu/ Polska / Pologne), *«Нет войне». Штрихи к портрету современной русскоязычной диаспоры (online Zoom / sur Zoom)*

18.20-18.40 Dyskusja / 18h20-18h40 Discussion

18.40-19.00 Podsumowanie i zamknięcie konferencji / 18h40-19h00 Summary and closing of the Symposium

Rada Naukowa / Conseil scientifique

Gayaneh Armaganian (Francja / France)
Michaela Böhmig (Włochy / Italie)
Arlete Cavaliere (Brazylia / Brésil)
Edith Chaiber (USA / États-Unis)
Andrei Chichkine (Włochy / Italie)
Dagmar Gramshammer-Hohl (Austria / Autriche)
Mária Ildikó Rácz (Węgry / Hongrie)
Ewa Kujawska-Lis (Polska / Pologne)
Anna Lushenkova-Foscolo (Francja / France)
Galina Nefagina (Polska / Pologne)
Nina Segal-Rudnik (Izrael / Israël)
Lucjan Suchanek (Polska / Pologne)
Sevinç Üçgül (Turcja / Turquie)

Komitet Organizacyjny / Comité d'organisation

Iwona Anna Ndiaye (UWM w Olsztynie, przewodnicząca / présidente, Polska / Pologne)
Svetlana Garziano (Université Jean Moulin – Lyon 3, sekretarz / secrétaire, Francja / France)
Sonja Graimprey (Bibliothèque Diderot de Lyon)
Olga Letka-Spychała (UWM w Olsztynie / Polska / Pologne)
Izabella Siemianowska (UWM w Olsztynie / Polska / Pologne)
Joanna Olechno-Wasiluk (UWM w Olsztynie / Polska / Pologne)